

In memoriam

Paul Ghijssels

Aalst, 28 juni 1939 - Haaltert, 18 juli 2019

Zacht heb je afscheid genomen van deze wereld en je verdween 'met de gloed van de zonsondergang' zoals Tagore, één van je favoriete dichters het verwoordde.

Je leven was een zoektocht en strijd om de solidariteit op 'onzen bol', om je formulering te gebruiken.

Het was een trektocht van 'pool tot evenaar'.

De begrippen 'verenigd' en 'internationaal' waren je motieven, maar ook de plaats van Vlaanderen in de wereld genoot je interesse.

De Denderstreek, je geboortestek, lag je nauw aan het hart. Dat bewijst de verbondenheid met onze vereniging in de loop van het 40-jarig bestaan.

Wij danken je, voor je steun, voor je vriendschap en sympathie.

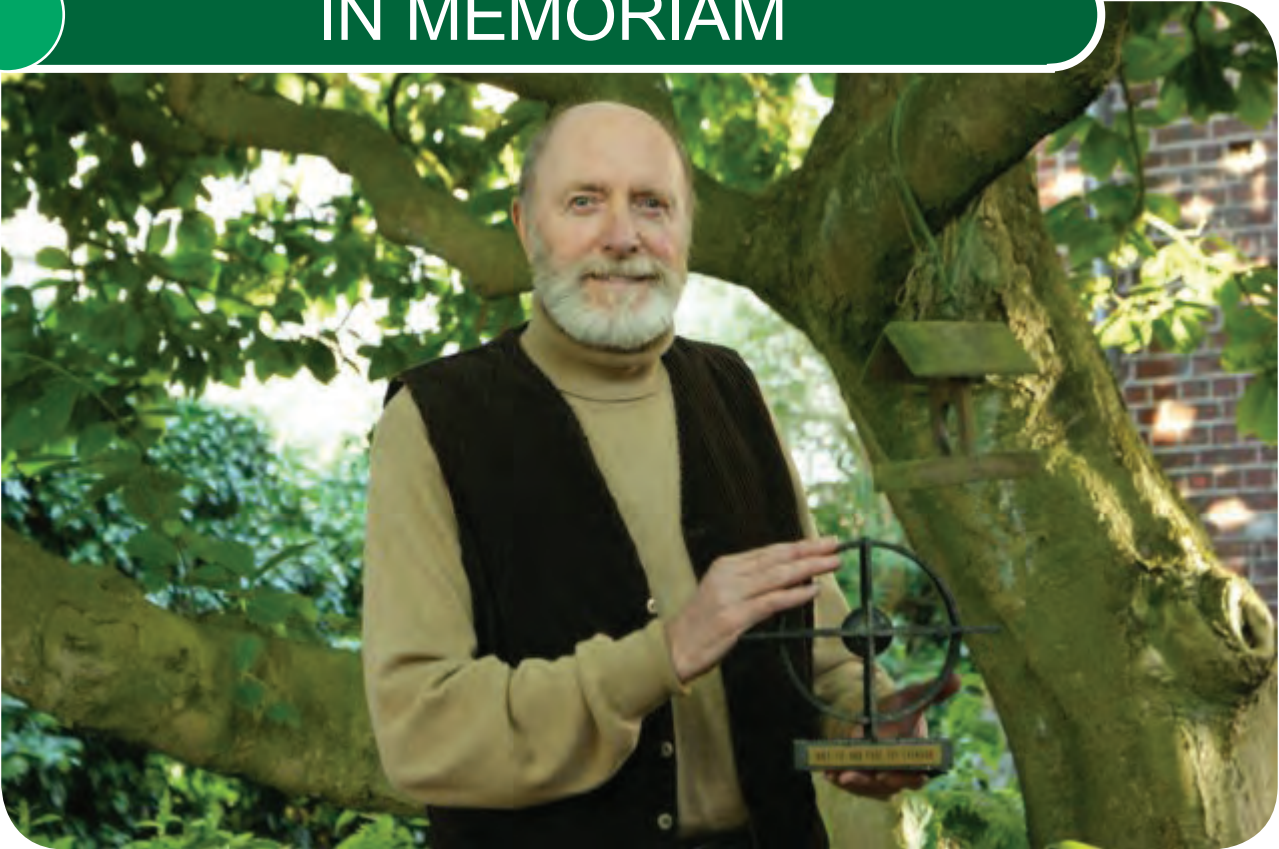
Goeie vriend, het ga je goed.

Namens de voorzitter en medewerkers van de Heemkundige Kring Haaltert.

*Bloemen wit geel groen
Op 't uitgestrekte kerkhof stil en verlaten
tussen duizend en één graven
plots
een zee van bloemen
wit geel groen.
Op roerloze linten
verbergend de bruine aarde
verbergend jouw graf
zoveel lieve woorden
brengend een laatste groet.
Ik buig het hoofd
zwaar van pijn
bij 't aanschouwen onderaan het naakte kruis
jouw foto
kleurrijke vrolijke zanger
gitaar in de hand
speelse hoed breed omrand.
Mis de warmte van de zomerzon
door koele kilte verdreven.
De zon, zij zal wederkeren.*

Nera Redant

Paul Ghijssels, bruggenbouwer en wereldburger

Voor een paar maanden kreeg ik een mailtje van mijn vriend Paul Ghijssels met de vraag of hij een vers van mij, gericht tot priester Daens, mocht gebruiken voor zijn afscheid. Het woord afscheid riep voor mij de idee van ontslag aan een van de talloze bewegingen waar hij bij betrokken was op.

Ik vergiste me, want hij had het over leven en dood. Bij mijn bezoeken viel het me op hoe sereen hij daarover sprak. Ik heb in tachtig jaar drie levens geleid, zei hij, en ik besef het.

Ik leerde Paul kennen in zijn Gijzegemse periode toen we met Achiel Haers over de speelplaats liepen en als de drie musketiers

werden aangezien. Nagenoeg alle meisjes keken met sympathie of iets meer naar die goedlachse, rijzige man die bovendien volkse deuntjes op gitaar begeleidde.

Paul studeerde Germaanse filologie met Zweeds als bijvak. Avontuur en reizen begeleiden zaten in zijn genen, niet met als doel toerisme, maar belangstelling voor andere culturen in de hoop iets te veranderen. Hij huldigde daarbij als motto: "Geef Afrikanen geen vis, maar leer ze vissen." Hij had trouwens een hekel aan het begrip liefdadigheid dat hij wou veranderd zien in internationale samenwerking, wat hem niet overal in dank werd afgenomen.

Hij werd een bekende Vlaming *avant la lettre* (een begrip dat hij verfoeide) door zijn populair televisieprogramma

“Van Pool tot Evenaar” dat de meesten onder ons zich nog herinneren.

Paul was een echte vriend, trouw, rechtlijnig en consequent, kortom een belangeloze duizendpoot.

We zagen elkaar niet om de haverklap, maar telkens weer kwam naar boven hoe we nagenoeg hetzelfde dachten over het leven en de wereld. En hij keek positief maar toch enigszins argwanend naar de ontwikkeling van de sociale media.

Paul was echter in de eerste plaats Haaltert, een stukje Kerksken waar zijn vader hoofdonderwijzer was en een stukje Denderhoutem waar zijn moeder vandaan kwam. *“Want, zo zei hij, bij de uitreiking van de lokale cultuurprijs (Haaltert december 2010), ik ben natuurlijk blij met deze erkenning door de culturele raad van mijn eigen gemeente waar ik bleef wonen, hoewel ik vaak gedacht heb dat mijn plaats ergens in Zuid-Amerika, Canada, Maleisië of Zweden was.”*

Merkwaardige paradox : hij was een rebel en een pacifist. Rebel tegen uitbuiting en misbruik, pacifist als bruggenbouwer. En hierin was hij ook een echte daensist, betrokken bij alles wat in zijn Haaltert en in de wereld gebeurde.

Ik heb tenslotte nog een merkwaardige anekdote die bewijst hoe scherpzinnig hij nog was. Maya, zijn nichtje dat hem tot de laatste ogenblikken met grote tederheid en zorg omringde, zei me op mijn vraag hoe het met Paul was: zijn moraal is nog goed. Waarop hij repliceerde: moreel.

Er zijn mensen die tweehonderd jaar zouden moeten worden omdat ze uniek zijn in hun betrokkenheid. Ze zijn niet talrijk, maar Paul was er een van.

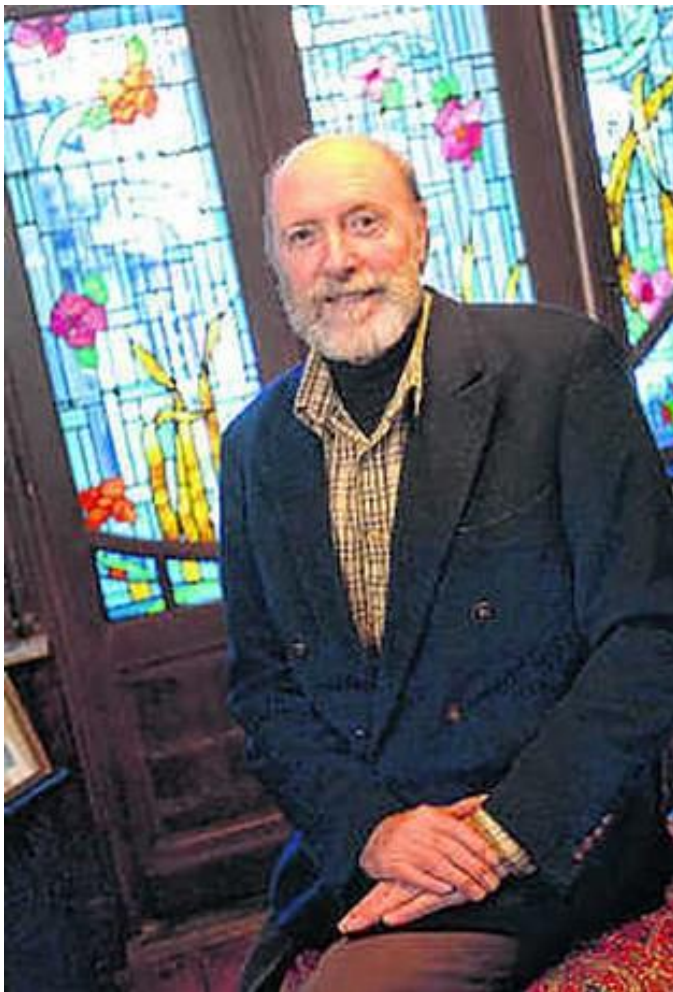
■ Wouter De Bruyne

Haaltert 3 december 2010 Lokale cultuurprijs voor

Paul Ghijssels - Erkenning voor wereldburger

'Ik hoop dat er op plaatselijk vlak meer inzet zal zijn voor internationale samenwerking. Dat is mijn dada', zegt Paul Ghijssels.

Paul Ghijssels ontvangt vandaag de tweejaarlijkse cultuurprijs die door de gemeentelijke culturele raad wordt toegekend. Daarmee bekroont men niet alleen het plaatselijk cultureel werk maar ook het internationaal engagement van deze wereldreiziger.

'De motivering voor zijn bekroning is volgens voorzitter van de raad Dirk Neerinkcx overduidelijk: 'In Haaltert en omstreken is Paul vooral bekend voor zijn volkse optredens met Vlaamse en internationale liederen, Hij is lid van het 11 julicomité, maakt deel uit van het strijdkoor Dwarsbalk, was in 1967 nog laureaat van het humorfestival in Heist. Nationaal genoot hij bekendheid voor zijn documentaires als TV-journalist. Hij hield talloze voordrachten over Afrikaanse, Zuid-Amerikaanse en

Aziatische landen waar hij vertoefde. Zijn bekendheid groeide nog toen hij op de BRT op zondagnamiddag 'Van Pool tot Evenaar' presenteerde. Als polyglot - Paul spreekt vloeiend zes talen - en ook als ambtenaar bij de Belgisch Ministerie van Ontwikkelingssamenwerking was hij ook meer dan 50 jaar actief. Van daaruit groeiden zijn internationaal engagement en zijn vriendschapsbanden overal ter wereld. Gasten uit alle uithoeken van de wereld ontvangen en sommigen ook zien optreden op feestelijkheden als De Pikkeling of typisch Haaltertse organisaties maken deel uit van zijn hobby's. Het is duidelijk dat dergelijke wereldburger deze plaatselijke onderscheiding verdient.'

Samenwerking

'Ik ben natuurlijk blij met deze erkenning door de culturele raad van mijn eigen gemeente waar ik bleef wonen, hoewel ik vaak gedacht heb dat mijn plaats ergens in Zuid-Amerika, Canada, Maleisië of Zweden was', reageert Paul Ghijssels. 'Ik zie het vooral als een waardering voor mijn internationaal engagement en ik hoop dat het neveneffect ervan zal zijn dat er op plaatselijk vlak nog veel meer inzet zal zijn voor internationale samenwerking. Dat is mijn dada. Ik heb een hekel aan woorden als ontwikkelingshulp of ontwikkelingssamenwerking. Zo pleit ik er al lang voor om de schepen van Haaltert niet schepen van ontwikkelingssamenwerking maar wel schepen van internationale samenwerking te laten noemen. Een groot verschil, vooral in de uitwerking. Alle engagementen zouden op samenwerking moeten gebaseerd zijn, zowel op plaatselijk, gewestelijk, nationaal of internationaal vlak. Hulp bieden aan zogenaamde arme landen moet gebaseerd zijn op degelijke, objectieve informatie en kennis van de problemen. Alleen maar met wat liefdadigheidswerk van de talloze NGO's haalt men de problematiek niet weg uit die 'ontwikkelingslanden' die vaak rijker zijn dan wij maar door zogenaamde 'steunenden' worden uitgebuit. Ik heb op alle niveaus in deze problematiek al op zere tenen getrapt.'

Optimist

'Als volkszanger heb ik graag uitgepakt met een Vlaams en internationaal repertoire maar op mijn zeventigste wou ik graag afbouwen. Anderzijds vind ik nog altijd plezier in de vele vriendschappen die ik opbouwde en er zijn nog altijd dagen te kort in een gepensioneerdeweek om op alle invitaties in te gaan en om ook de vrienden van over heel de wereld thuis te ontvangen. Ik blijf een realistische optimist, hoezeer sommige Belgische en internationale toestanden ook aanleiding zouden kunnen geven tot pessimisme. Zelfs hier in Haaltert wil ik me via de adviesgroep Haaltert Internationaal engageren, tenminste als men wil instemmen met een bredere visie en afstapt van de in vele stukjes opgedeelde liefdadigheidspolitiek.'